

Jaarverslag Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut

2023

Besproken en goedgekeurd door het Algemeen Bestuur
van de Stichting op 26 februari 2024

De Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut is bij Beschikking van de Belastingdienst 's-Hertogenbosch sinds 20 september 2007 aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling met RSIN-nummer 8160.53.297.

Contactadres: Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut, p.a. Secretariaat Hebreeuwse Taal en Cultuur, Spuistraat 134, kamer 3.18, 1012 VB Amsterdam.

KvK nummer: 41210735, bankrekening nummer NL56 RABO 0144 0742 14 t.n.v. Stichting Vrienden van het JPI
Website: <https://vriendenjpi.nl/>

Algemeen

De Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut (hierna de Stichting) is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

In verband met de zich wijzigende fiscale wetgeving is op de vergadering van het algemeen bestuur van 12 maart 2007 besloten om bij de Belastingdienst 's-Hertogenbosch een formele beschikking ter zake de ANBI status aan te vragen. Op 20 september 2007 is van de Belastingdienst Den Bosch een Beschikking ontvangen op grond waarvan de Stichting vanaf 1 januari 2008 aangemerkt wordt als Algemeen Nut Beogende Instelling met fiscaal nummer 8160.53.297. Deze beschikking is begin 2010 herbevestigd door positieve beantwoording van een formulier van de Belastingdienst met aanvullende eisen ten aanzien van de ANBI status.

De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 41210735.

De Stichting, die is opgericht op 19 augustus 1991 en waarvan de statuten laatstelijk zijn gewijzigd op 11 oktober 2004, stelt zich ten doel:

“Het behartigen van de belangen van het Juda Palache Instituut van de Universiteit van Amsterdam, in het bijzonder ten dienste van de beoefening en de bevordering van wetenschappelijke studie in de taal- en letterkunde op het gebied van het Hebreeuws, Aramees, Syrisch, en Joodse studiën.”

Het algemeen bestuur (hierna bestuur) bestaat uit ten minste twee en ten hoogste vijf bestuursleden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, die tezamen het dagelijks bestuur vormen. Conform een door het bestuur vast te stellen rooster treedt in de jaarlijkse vergadering van het bestuur een bestuurslid af dat zo nodig terstond kan worden herbenoemd.

Het bestuur kan aan de leden een vergoeding toekennen voor kosten, gemaakt wegens werkzaamheden ten behoeve van de Stichting. In het onderhavige boekjaar, evenals in voorgaande jaren, is dit niet gebeurd.

In de jaarlijkse vergadering van het bestuur brengt het dagelijks bestuur verslag uit over de gebeurtenissen in het afgelopen jaar en het gevoerde beheer over de Stichting. Tevens stelt deze vergadering de jaarrekening vast. Ten slotte vinden benoemingen en herbenoemingen van bestuursleden plaats. Van alle vergadering van het bestuur worden verslagen gemaakt.

Vergaderingen bestuur

Het bestuur is in het verslagjaar twee keer bijeengekomen: op 3 mei en op 20 november. Tijdens deze bijeenkomst, waarvan verslagen beschikbaar zijn, kwamen de volgende onderwerpen ter sprake:

- goedkeuring financieel jaarverslag 2022 en begroting 2023;
- de vriendenbrief 2023;
- de ontwikkelingen bij het Juda Palache Instituut en de gevolgen van de aanslag op 7 oktober door Hamas en de daaropvolgende oorlog voor de sfeer op het Instituut;
- de Sustainability Grant van Rotschild;
- de bijdrage van de Vrienden aan de jaarlijkse winteroelpan (cursus Hebreeuws) in samenwerking met de Bischoffsheim Stichting;
- de bijdrage aan het congres Jiddisj;
- de bijdrage aan het uitwisselingsprogramma van studenten met de Sorbonne;
- de bijdrage aan de buitenlandse studiereis van studievereniging Sechel;
- een mogelijke bijdrage aan een congres van de Nederlandse Genootschap voor Joodse Studiën;
- de ontwikkeling van de beleggingen van de Stichting.

Bestuur

In 2023 zijn er geen wijzigingen in het bestuur opgetreden.

Aan het eind van het verslagjaar bestond het Algemeen Bestuur uit:

Voorzitter: mevrouw prof. dr. I.E. Zwiep

Secretaris: mevrouw drs. E.J. Poesiat

Penningmeester: de heer drs. P.D.H. Minco RBA

Lid: de heer dr. H. Markens

Ontwikkelingen bij het Juda Palache Instituut

Het jaar 2023 stond allereerst in het teken van consolidatie en het implementeren van nieuwe initiatieven rond de subsidie die de vakgroep in 2022 ontving van de Rothschild Foundation Hanadiv Europe voor het inrichten van een Amsterdam Centre of Jewish Urban Studies. Zo werden de eerste, zeer succesvolle bachelor- en mastercursussen Jiddisj gegeven, afgesloten met de opvoering van een door een breed publiek bezocht *Purimshpil* door de studenten van de beginnerscursus. In juni won docente Daniella Zaidman-Mauer de facultaire Onderwijsprijs (geselecteerd uit 500 vakken) voor haar inspanningen en didactische prestaties. Op zaterdag 23 september 2023 werd bovendien op de Open UvA-dag, jaarlijks georganiseerd voor alumni van de universiteit, op verzoek van het College van Bestuur een goedbezochte *crash course* Jiddisj gedoceerd.

Daarnaast is per 1 november 2023 de door de RFHE gefinancierde post-doctoral fellow van start gegaan, die gedurende drie jaar een onderzoek naar Amsterdams-Joodse stadsgeschiedenis zal opzetten. Vanuit dat project is de vakgroep eind 2023 een samenwerking aangegaan met het Amsterdam 750 Jaar initiatief. Begin oktober 2023 was de vakgroep bovendien de drijvende kracht achter het project *Loofhutfest terug in Amsterdam*, met een kunstinstallatie en een week lang dagelijkse lezingen op het Waterlooplein. Dit project werd gerealiseerd via een samenwerking met het Joods Cultureel Kwartier en de Gemeente Amsterdam.

Met steun van de Stichting Vrienden van het JPI en de Bischoffsheim stichting vond in januari wederom de jaarlijkse Winteroelpan plaats, ditmaal gedoceerd door de Israëliische student, Nir Zats. Er namens studenten deel uit Nederland en uit de partneruniversiteit Charles University Praag. Een andere jaarlijks terugkerende activiteit is de Travelling Winterschool (in samenwerking met de Open University of Israel en King's College London), die eind mei-begin juni als *Springschool* ditmaal in Wroclaw neerstreek.

Het aantal studenten in de bachelor bleef net als in het voorgaande jaar stabiel (er stonden per 1 september 23 hoofdvakkers ingeschreven). Het aantal in de master explodeerde net als in het voorgaande jaar met 11 nieuwe aanmeldingen. Op 31 augustus studeerden 5 BA en 4 MA studenten af tijdens een feestelijke ceremonie.

Op 5 en 6 juli ontving de vakgroep een groep studenten Joodse Studies van de universiteit Paris Sorbonne, onder begeleiding van hun docente prof. dr. Laura Hobson Faure. De ontmoeting van JPI en Sorbonne studenten behelsde onder meer het presenteren van scripties, het responderen op die presentaties en een door de Nederlandse MA studenten georganiseerde tocht door Joods Amsterdam. Het bezoek werd afgesloten met een evenement in het Joods Museum rond Charlotte Salomon, Etty Hillesum en Helène Beer, georganiseerd en gesponsord door de Franse ambassade.

Van 16 tot en met 20 juli werd in Frankfurt a.M. het vierjaarlijkse congres gehouden van de European Association of Jewish Studies. Vanuit de vakgroep heeft een grote delegatie daaraan deelgenomen, inclusief 6 masterstudenten, van wie een deel hun scriptie heeft gepresenteerd tijdens het congres.

De situatie in Israël vanaf 7 oktober heeft grote invloed gehad op studenten en staf van het JPI. In de colleges en in speciaal georganiseerde sessies heeft de staf getracht de studenten zoveel mogelijk te ondersteunen, informeren en begeleiden. Daarnaast stond de staf

voortdurend in nauw overleg met het faculteitsbestuur en andere geledingen binnen de universiteit, om de ontwikkelingen en communicatie over het onderwerp in goede banen te helpen leiden. De vakgroep ontving daarbij veel steun vanuit zowel faculteits- als universiteitsbestuur.

Ten slotte werd dit jaar voor de tweede keer door studenten van de vakgroep de UvA *Channuka-Diversity Day* georganiseerd, op dinsdag 12 december, wederom in samenwerking met de universitaire *Diversity Officer* en in de kantine van het PC Hoofthuis. Net als in het vorige jaar werd de bijeenkomst bijgewoond door ruim tweehonderd studenten en andere belangstellenden.

Bijdragen Vrienden

Sinds 2020 ondersteunt de Stichting tezamen met de Bischoffsheim Stichting de winteroelpan (taal cursus Ivriet) van het JPI. Ook in 2023 werd hiervoor € 400 bijgedragen. Dit is een mooi voorbeeld van hoe de Vrienden met een relatief bescheiden inzet van middelen onmisbare activiteiten van het Juda Palache Instituut mogelijk maken. In 2023 werd de in het jaar daarvoor gestarte samenwerking met de Franse ambassade voortgezet. Acht Franse studenten van de Sorbonne kwamen in juli 2023 twee dagen naar Amsterdam. De Vrienden droegen € 571,57 bij aan een aantal gezamenlijke activiteiten met studenten van het JPI.

Ook aan een congres Jiddisj droegen de Vrienden € 500 bij.

Dit jaar werd geen scriptieprijs toegekend.

Financiële aspecten

Het eigen vermogen van de Stichting bestaat uit een stamkapitaal, een reserve en uit de geactiveerde giften van de Vrienden voor het Leven.

Het stamkapitaal en een deel van de huidige reserve zijn ingebracht bij wijze van een eenmalige gift door de Doctor Hofstee Stichting te Alkmaar. Daarnaast ontving de Stichting in 2016 een aanzienlijk legaat van professor S. Berger z.l. De jaarlijkse opbrengst van het stamkapitaal wordt besteed aan de doelen van de Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut. Op het stamkapitaal zelf mag alleen in bijzondere situaties worden ingeteerd.

De jaarlijkse inkomsten van de Stichting bestaan uit giften van Vrienden, donaties van stichtingen en particulieren, beleggingsopbrengsten, legaten en overige baten. De Stichting kent Vrienden die een jaarlijkse gift doen en Vrienden voor het Leven. Laatstgenoemden doen een éénmalige gift die hen voor het leven Vriend van de Stichting maakt. Tijdens de vergadering van 24 september 2007 is besloten om giften van Vrienden voor het Leven te activeren op de Staat van Bezittingen en Schulden in het Fonds Vrienden. Vervolgens dienen zowel de revenuen als de hoofdsom over een periode van tien jaar ten goede te komen aan de doelen van de Stichting.

De Stichting Vrienden beoogt tenminste 80% van haar jaarlijkse directe inkomsten te besteden aan projecten conform haar doelstelling. Als in enig jaar de inkomsten niet volledig worden besteed, tracht de Stichting dit in het daaropvolgend jaren alsnog te doen.

Tot 2017 heeft de Stichting jaarlijks ingeteerd op haar vermogen door enerzijds afnemende rente-inkomsten en anderzijds lagere ontvangsten van Vrienden. In 2016 heeft het legaat van professor Berger echter de reserves aanzienlijk aangevuld. Dat biedt additionele mogelijkheden om middelen te besteden aan de doeleinden van de Stichting.

Tevens heeft het bestuur in 2016 besloten om het vergrote vermogen voor een deel te beleggen in defensieve waarden, vooral obligaties. Dat dient te zorgen voor een hogere netto-opbrengst van het vermogen zolang de rente op banktegoeden zeer laag ligt. In het verslagjaar hebben de obligaties waarin de Stichting belegt weer een positief netto rendement (na kosten) opgeleverd van 9,5% na een door de forse rentestijging zwaar verlieslatend 2022. Daarnaast ontving de Stichting weer voor het eerst in jaren een bescheiden rentevergoeding op de liquide middelen.

De Stichting besteedt haar middelen aan wetenschappelijke bijeenkomsten en projecten in samenhang met de activiteiten van het Juda Palache Instituut, waaronder in voorkomende gevallen ook de scriptieprijs valt. Door het genoemde legaat is meer ruimte ontstaan om deze doelstellingen uit te breiden met aanvullende projecten, bijvoorbeeld in samenwerking met het Joods Bijzonder Onderwijs of derde partijen binnen de doelgroep.

Boekjaar

Het boekjaar van de Stichting valt samen met het kalenderjaar.

De jaarrekening bestaat uit een Staat van Bezittingen en Schulden, een Staat van Herkomst en Bestedingen met een toelichting daarop en een begroting voor het nieuwe boekjaar met een giftenplan.

Jaarrekening 2023 met toelichting Begroting 2024

Staat van Bezittingen en Schulden

Activa	Noot	2023	2022	Passiva	Noot	2023	2022
<i>Bankrekeningen</i>				<i>Eigen vermogen:</i>			
Liquiditeiten	1	31.303,41	31.093,31	Stamkapitaal	3	30.000,00	30.000,00
Beleggingen	2	29.799,67	28.860,00	Reserve	4	29.288,08	27.937,99
				Fonds	5	1.815,00	2.016,00
				Vrienden			
		61.103,08	59.953,99			61.103,08	59.953,99

Staat van Herkomst en Bestedingen

Inkomsten	Noot	2023	2022
Direct rendement beleggingen	6	1.950,00	1.657,50
Waardemutaties beleggingen	7	939,67	-12.899,81
Ontvangen rente		47,55	
Vrienden voor één jaar	8	100,00	50,00
Vrienden voor het Leven	8		250,00
Giften / bijdragen lezingen		35,00	515,00
Ten laste van Fonds Vrienden	5	201,00	196,00
		3.273,22	-10.231,31
<i>Uitgaven</i>			
Bijdrage projecten		1.071,57	1.247,76
Bijdrage winteroelpan		400,00	400,00
Bankkosten en porti		163,01	119,40
Kosten effectenrekening en transacties		149,22	176,79
Overige kosten en kosten website		139,35	136,00
Naar Fonds Vrienden voor het Leven	5	196,00	196,00
Mutatie reserves		1.149,09	-12.507,26
		3.273,22	-10.231,31

Begroting 2024 (en gerealiseerd 2023)

Inkomsten	2024	2023
Directe opbrengst beleggingen	1.950	1.950
Koersmutaties beleggingen	600	940
Rente	50	47
Vrienden voor 1 jaar	100	100
Vrienden voor het Leven		
Giften	35	35
Ten laste van Fonds Vrienden	181	201
	<hr/>	<hr/>
	2.916	3.273
Uitgaven		
Bijdrage Projecten	1.000	1.072
Bijdrage winterulpan	400	400
Naar Fonds Vrienden	181	201
Bankkosten	180	163
Beleggingskosten	150	149
Kosten website	96	96
Overige kosten	50	43
	<hr/>	<hr/>
Mutatie Reserve	859	1.149

Vastgesteld en goedgekeurd op de vergadering van het algemeen bestuur van de Stichting Vrienden van het Juda Palache Instituut op 26 februari 2024 te Amsterdam.